

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára
házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény
a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

51. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési felhívás

Székesfejérvár

hetenként kétszer: szerdán és szombaton

megjelenő társadalmi hetilap
1875-ik évi évfolyamára.

A lap ára helyben házhöz hordva, vagy vidékre postai küldéssel:

Egész évre (januártól—december végeig) 6 frt. — kr.
Fél évre (januártól—július végeig) 3 frt. — kr.
Negyed évre (januártól mártius végeig) 1 frt. 50 kr.

Lapunk a megyei és városi hatóság közlönye is levén mindkét hatóság fontos közleményeit hozza s azoknak mind szellemi, mind anyagi érdekeit kiválólag képviseli.

Főleg figyelmeztetjük a megyei községeket, hogy jelenleg egyedül lapunk van a megyei hatóság által engedélyezve, miszerint azt a községek a nélkül, hogy a megye hatóság által számadásaikban nehézményeztetnék — járathatják.

Bizalommal hívjuk fel lapunk eddigi előfizetőit egy barátait, hogy azt saját körükben terjeszteni sziveskedjenek; egyszersmind kérjük, hogy az előfizetést mielőbb beküldjék, nehogy a késedelem által a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetési pénzek, Klökner Péter lapkiadóhoz czimzandók, ezek beküldésére ajánljuk a posta-utalványokat, melyek bérmentesítése csak 5 krba kerül.

Színházunk a válság uton.

Színügyünk kritikussabb, veszélyes helyzetben aligha vala, mint jelenleg. Bokodynak ügyes manőverrozással sikerült színházunkat az örvény szélére vinni, s a színügy hitelét kockára tenni. Valóban nemes eljárás egy színigazgatótól!...

Színházi választmányunkat Bokody első fellépése óta figyelmeztettük, hogy legyen résen, s rámutattunk mindig a hibákra, rá a veszélyre, melyet Bokody intézkedései maguk után vonnak, figyelmét hívtuk fel a választmányunk számtalanszor arra, hogy Bokody nem hordja szívéen városunk színügyét. Fellépésünk eleintén csupa ellenségeskedési viselkednek tartatott; a következmények azonban — elég fájdalom — fényesen igazolták, hogy előrelátásunk helyes volt, s hogy az ügyet jól fogtuk fel s Bokody egész fellépését helyesen bíraltuk. Beláttuk azt mindjárt eleintén, hogy Bokody ügye a színügytől teljesen megkülönböztetendő; Bokodynak csak egy ügye volt, melyért szolgált, saját érdeke, ez pedig ránk nézve nem színügy, ez lényegesen különbözik a színészet magasztos ügyétől....

Bokody bukása mindenesetre furcsa, három héten át folytonosan tömött, sokszor fulladásig telt ház — azelőtt is mindig szép számu közönség előtt játszott — nagymérvű bevétellel és mégis megbukott. Valóban sajátságos tünemény és még sajátságosabb bukás....

Színházunk hitelére s fennállására veszélyes krízis vasárnap e hó 13-án állott be. Bokody még folytatta volna eljárását s tartotta volna a színház vezérletét, mert hiszen még tönkre nem volt téve az

ügy, végső csapást még meg kellett volna adni, de elég jó előrelátással a színházi választmány közbelépett. Először is a már régóta elmaradt színházi napibért követelte, mely 200 forinton felül volt, s Bokodyt figyelmeztette, hogy ha azt vasárnap reggel le nem fizeti a színházat bezárhatja s az előadást megszünteti. Bokody a választmány által sarokba szorítottván beadta lemondását; mire azt a választmány azonnal elfogadta; az az napi pénztárt rögtön átvette, s a színészek megnyerésére egy hármass bizottságot küldött ki. Ezen bizottságnak — Bokody ellentörévései daczára sikerült az egész társulatot megnyerni s így a hátralevő 6 bérletet okvetlen le fogják játszani; jövőre nézve a színház a választmány felügyelete alatt fog fennállni.

Színészeink ezen katastropha után legnagyobb szivességgel, áldozatkészséggel és lelkesedéssel karolták fel a Bokody által cserbehagyott színügyet, s ajánlották fel a választmány kértére jövőre is közreműködésüket. A választmány ugyanazon szerződése mellett tartá együtt az egész társulatot, melyet ők Bokodyval kötöttek. Miután pedig a jövő biztosítása tekintetéből garantiát kértek, a választmány Gebhard ur nemes indítványára elhatározta, hogy a 10 forintot tevő színházi előadási napibérta tartalék alapul félreteendi a tüzbiztosítási heti 10 forinttal együtt, mely összeg hetenként 70 forintot teend, s az így hétről-hétre összegyűjtött tartalék-összegeből fizetendi ki netáni deficit esetére a tartozást, ha pedig deficit nem lesz, az egész összeg rendes helyére utalványoztatik.

Színügyünkön, melyet Bokody az örvény szélére vitt, tehát a mennyre lehetett segítve, van ám-

TÁRCZA.

Fényes napok.*)

Mégis csalódtam én az emberekben,
Nem oly hideg, mint hittem, a világ;
Egész sereg van most is im! körülöm,
S hajlong, mosolyg és bókot-bókra vág.

Teher már szinte a sok kézzsoritás,
Hát még a szörnyü mézédés beszéd!
A sok „hogy van?” „örvendek!” „mily szerencse!”
Elkábítja az embernek esztét.

S ez így megy folyvást; a köszönetésben
Elnyittem már vagy három kalapot;
S ha még tovább tart — az ördög nem alszik —
Megérem: fáklvás muzsikát kapok.

Jó emberek, derék, őszinte lelkek!
Nem érdemeltém én ezt töletek;
Ki is hallotta, hogy ti jómagamhoz
Hajlongani, bókolni jöjtek?

Lássátok, én szegény poéta volnék,
Kinek sehogy sem kenyere a bók;
Kinek világa s álmai (rögeszmék!)
Nem e „realis” életből valók.

*) Mutatvány szerző „Őszi lombok” címü újabb költeményeiből. Szerk.

Tegyünk csak úgy, mint eddig volt szokásunk,
Atnézve egymás feje tetején;
Nektek piac s bolt, nekem eszme s toll kell,
Maradjon ki-ki a maga helyén,

Emlékezem (de nem panaszok mondok),
Midőn a sors rám tette vaskezét,
Az elhagyott, szegény lantosul akkor
Dehogy volt, a ki megemlékezék.

S most, hogy lelkemnek hamvadó lángjával,
Mint korhadó fa, egy kis fényt vetek,
Mit ér nektek az én gyér dicsőségem
Halvány tűzénél sütkéreznetek?

De meg lássátok, őszintén bevallom,
Mért félek én e nyájasság miatt;
Félek, ha még tovább is így haladtok,
Csupa jókedvből újra kölesönadtok,
S szaporitjátok — adósságimat!

Udvardy Géza.

Fővárosi tollrajz.

— Budapest, december közepén. —

— A nemzeti színház. Rieni. Kornélia. Okuljon a színházi választmány. Koresolyázhatnánk. Budapest kirakatai. Dr. Kepes ur felolvasásai. Fejérvár még nagygyá leszen. —

Ámbár kitűzött czéлом volt, igért tollrajzaimat fényugarakból rakni össze: a gonosz körülmények — csupa ellenmondási visketegből — jobban ajánlják a bogár-szemü tinta használatát. Mégis furcsa ez az élet! A mihez legtöbb reményt fűzünk, legyen az éjfürtü

fejecske, vagy lotto, vagy a nemzeti színház: rendszeren a csalódás vermében ábrándulunk ki. Igen, a nemzeti színház előadásai is furcsák, reménytelenek kezdenek lenni! Nemrég a hirhede „Rieni” daczára a 12 ezer frtba került fénynek és pompának, melylyel előadták, fiascot csinált, még pedig oly annyira, hogy a legkielegíthetőbb műtészek is pálcát törtek föltte. Véleményük összhangzó volt, hogy e dalmüvet Francia- és Németországban egyszerűen kifütyülték volna. Wagner Richard e művélem nem érte el kitűzött czélját; nem tudta föltülni művésztársait; sőt ellenkezőleg, silány compilationnak bizonyult be „Rieni”-je. Ezt jó lett volna a nemz. színház bíráló-bizottságának előre tudni; s jó lesz tudomásul venni a sz.-fejérvári színházi választmányának is, hogy rögtön át ne vegyék a fővárosi darabokat saját repertoírjukba, mert a fiasco megfog történni Bokody erőlködése daczára is. — S mi történt kevéssel ezután? ... Toldy Pista „Kornélia”-ját, mely ellen a különben liberalis szellemü Figyelő egyik cikkje hatalmasan kikelt, ismételen előadták.

A helyett, hogy az ily sikamlós, — vagy saját nevéen mondva — erkölcestelen alapeszméjü darabokat kiküszöbölnek a reklám csináló Istvántéri színházból: azok a nemzeti színház szentélyébe is belopódnak. Ne csodálkozzunk, hanem javitsuk az anyagelvi kor e bontóján. Bizony, ha fölkelnének a mult híres művészei, éhen halnának meg, míg a féltudósok, kon-tárok, egész seregét tenyerén hordja a vak tömeg!

Mit csináljon tehát az ember Budapesten téli időben? Örökké csak nem hallgathatja a Svéd női dal-

bár a veszély még nem egészen vonult el. A színügyet a választmány vette át, az kezeli a pénztárt, fizeti a színészeket. A műszaki teendőkre — a műszaki osztály felosztásával, a mi multkori tervünk lön elfogadva s egy háromtagu intendatura neveztetett ki, mely bizottság szoros összeköttetésben álland a színészekkel. A színházi előadások művezetése egyik tehetséges színészre bízatik.

Színházi választmányunkat a cselekvés terén örömmel üdvözljük s mindaddig, míg az színügyünk jólétét szíven hordja, önzetlenül az igazság és méltányosság határai közt annak javára működik — a sajtó teljes és önzetlen közreműködésére s méltánylására számíthat; mit mi fel is ajánljuk épen a színügy érdekében, mely ügy nemzetiségünk egyik leg-szentebb ügye.

A választmány megtette kötelességét, áldozatot hozott a színügynek s minden igyekezetét annak gyarapítására ajánlotta fel — most méltán fordulhat a nagy közönséghez s kérheti színészeink tömeges pártolását, annál is inkább, mert a színügy most már szorosán véve a mi ügyünk is — s nemcsak a színház miénk, de a színészek is büszkén mieinknek mondhatók. A választmány jó példáját követve, karöltve siessen a közönség nemzetiségünk egyik drága kincsének a színügynek megmentésére, s járuljon a haza oltárára mindenki áldozat filléreivel.

Vége a városi hatósághoz fordulunk. Épen a körülmények igazolják, hogy színészetünk subventio nélkül fenn nem állhat — hisszük, hogy Fejérvár város hatósága, mely a nemzetiség ügye iránt annyi szeretettel és áldozatkészséggel ragaszkodott, most sem fog elmaradni áldozatkészségével s a színészet fentartására bizonyos évi subventiót megszavazni nem késik. Az évi segély megadása nem új ügy, hanem majd minden városra bizonyos évi subventióba részesíti a színészetet; nekünk sem szabad késnünk, hanem színügyünk fentartásához pénzbeli segélyvel mielőbb járulnunk kell. Ajánljuk e kérdés előnyös megoldását városi bizottságunk figyelmébe. □

Tanító-egyleteinkről.

Már több éve, hogy hazánkban a tanító és tanügy kérdése annyira általánossá lett, hogy csak örömet gerjeszhet bennünk, midőn látjuk, hogy azt a társadalom minden osztályában levő, gondolkodó egyének, beszéd, vitatárgyul szokták felvenni.

Ha a haladást akarnók jelezni, plane megmutatni, igen nagy fába vágunk fejszénket, miért? — Egyedül csak azért, mert a tanügyi mozgalomnak hiányzik az a gyújtópontja, mely az eltérő nézeteket, vagy a már irodalmilag mint társadalmi uton megvitattott tárgyakat magába felvette volna szervezés végett, s illő formát adva annak, elősegítette volna a jó, hasznos és üdvös gondolatoknak, eszméknek külső megjelenését.

Van ugyan közoktatásügyi miniszteriumunk, de minthogy ez össze van kötve a vallásügyivel — mond-

négyest, (melyről bővebben azért nem szólok, hogy Fejérvárott meglepetést okozzon felleptük), szívesen e menne a kereselyező egy et tükör sima városligeti saionjaba is, de a nap, ez a kenyur tönkre teszi a természet fagylaltját, s így az orosz mulatság után vagyok levérmezebb reményeit is fölégeti.

Óh ez a nap, ez a nap! Ez ám csak a tüzes női szem! Könnyü mosolyával oly gyorsan meglágyítja a világegyetem szívét, parányi földünket, hogy Bud pest utcáin, daczára a kővezetnek, asphaltnak és fáborkolatnak a természet hog chokoladja ömlik szerte, nem retteuve meg a drága uszályok miatt előre látható kárvallásától.

Mégis, daczára a megnyirkosult talajnak, a sétát vála-zítja az ember mulatságául, mert ez (obben a krachos világban) legolcsóbbba kerül Kirakataink telve vannak a „Kepes-kalapok“, a „Nord-polsapkák“ és az „expeditionalis bundák“ egész seregével.

Különbön jó szerencsét kívánok dr. Kepes ur fölolvasásainak. Én, ki szülővárosomban is meghallgatnám, nagy örömmel fejezem ki a tudományzomj felett, mely-öl hevülen pár hónapja oly díszes, hölgyvirágokkal ékeskedő vendégkoszoru gyült egybe a veteran régész, dr. Henszlmann ur felolvasására is.

Most veszem észre, hogy az ígért bogár-szemü tinta karczolmányok közé egy-egy fény sugar is becsuszott! Nem én vagyok az oka következetlenségemnek. Tudja Isten miért, miért nem, ha szülővárosomra gondok a megféléjhetetlen érzetek egyike oly villany szerűen siklik át keblemen, hogy szinte fölrezenek belé. Sajátságos — de igaz, — hogy ez érzemény azon

duk ki bátran — a sokféle körülmények befolyása és hatása folytán, teljesen szabadon függetlenül nem működhetik. — Ez nem a magas kormány hibája annyira, mint a törvényhozásé, mely 9 éven keresztül nem birt időt szentelni arra, hogy Magyarország tanügyét teljesen szervezze.

Közoktatásügyi miniszteriumnak kellene lenni a vezérnek a tanító és tanügy terén. Azonban ezt nem tapasztaltuk.

Vajjon ha már a miniszterium nem lehet vezére, vagy jobban mondva a tanügyi vélemény szószólója, továbbá az e téren megindult vélemény nyilatkozat figyelemmel kíséréje, elveszett-e az ügy? vagy szélbe kiabálás az egész dolog.

Majd olyan! De hogy olyan ne legyen van mód, mely által nemcsak beszélhetnénk, hanem tehetnénk is valamit.

A tanító-egyletek birhatnának azon nemes hivatással, hogy hazánk tanítói és tanügyi kérdését a helyes megoldás útján vezessék. Ebből és ebbe térnek vissza mind azon kérdések és feleletek, melyek egy lépéssel előbb viszik ugy a tantervi anyagi és szellemi állását, mint a nép felvilágosodását.

Sajnosan kell azonban kimondanunk, hogy igen kevés azon tanító-egyletek száma, melyek ily nemes szempontból keletkeztek s állottak a küzdőterre. Azon indokokat felszámolni, melyek egy-egy tanító-egylet alakulásának szülőanyjaivá lesznek, előszámlálni csaknem lehetetlen, annál is inkább, mert sokan sértve éreznék magokat. — Hagyjuk azonban a tanító-egyletek keletkezését s nézzük működésüket. Abban sem találunk oly szellemi erőt, minőt joggal várhatnánk egy oly társulattól, melynek hivatása vezérszerepet vinni. — Ez azonban hasonlóan nem a tanító-egyletek hibája egyedül, hanem azoké, kik elég bátorok nyilvános vagy alattomos működésükkel odahatni, hogy a tanító egy erőssé tömörült egyletbe ne lépjenek. „Oszd meg és győzni fogsz“ (divide et vinces) ezen elv keresztülvitelének mind a tiz csapása sújtja egész hazánkba a tanító-egyleteket. — Az oszlatást megkezdte a magas kormány hivatalos tanító testületek felállítása által. — Ezen oszlatást elősegítik magok a tanítók is, községi és felekezeti tanítóra oszolván szét, s a mint a II-ik egyetemes tanítógyűlésen is lehetett észrevenni az elsőbbség tartják magokat egyedül illetékesnek a tanügy zászlaját vinni, egyletet alakítani, hová a felekezeti tanító is beléphet.

Az egyletek sokasága van itt Fejérmegyébe. Nem számláljuk el mind. Dolgozik valamennyi, nagyobb azonban egyik se fog teremteni, mert az ellenség befurta kebelökbe magát s félt, hogy célzt ért a gonosz szárdék s hazánkat újra visszalökte egypár évtizeddel. — De azt mondják a tanítók. Törődnek is azok a nagy urak velünk tanítókkal, ha állunk egyletbe, ha nem azoknak a magas régióban levőknek teljesen közönyös. Dehogy közönyös. A tanító munkája nagy befolyással van a kormányzásra, az ország politikájára. Hogy mi ként, azt hosszas volna leírnom, azért az olvasó gondolkodására hagyom állításom bebizonyítását. — Nagy barátja vagyok egy megyei erős tanító egyletnek s ezt illetőleg optimista vagyok, s mégis azt mondom, hogy jelenben erős független tanító-egyletet, mely a megye tanítóinak nagy többségét vonná magába — alakítani én lehetetlennek tartom. De azt kinyilvánítom, hogy sem én, sem a vértessaljai tanító-egylet egy me-

prófeta sejtélemmel egyesül bensőmben, hogy az ősök emléke által szentelt egykori királyi székváros még egyszer nagyobb szerű szerepet fog játszani a történet színpadján. Innét a fény sugarak, az emelkedettség, melylyel szülővárosomról megemlékezni töreksem; — innét a következetlenség, melyért a szíves olvasótól a viszontlátásig bocsánatot kér. Aladár.

Apróságok.

Bulletin Francais szerint a kensingtoni museumban olvasható egy 1819 ik évi száma a „Quarterly Review“ új-ágnak, mely egy azon időtájt feltalált gőz által mozgatható és a posta és gyorskocsiknál kétszer gyorsabban haladó, vasuton járó kocsik szerkezetét és becsét veszi bírálata alá, hosszabb czikkét így fejezi be:

„Egyszóval mi nem vagyunk pártolói az ilyen fantasticus eszméknek és legfőllebb nevetünk ilyen tapasztalathányu elmeszüleményeken, főképpen az igyekezeten, melylyel elhitetni akarják velünk, hogy a dolog alkalmazható és jövedelmezhető is lehet. Lehet-e ostobább és nevétegesebb fogalom, mint egy gőz által tovább mozdított kocsik, kétszeres postakocsin haladás gyorsasággal? Ha még a feltalálók Congrève rakétákkal lökették volna tovább a járműt; még lenue egy kis értelme az egésznek, de stb.“

Ezen nagyszerű roszaló nyilatkozatot pedig nem a rómaiak korában, vagy a ptolomaeusok idejében írták, de a művelt, okos 19-ik században, midőn szokása volt minden új eszmének, mely a szabadalmak, vagy szokásokba ütkezőtt: a valódi győzedelmet és általános elfogadást addig meg lehet nehezé tenni. —

gyei tanító egylet megerősödését nem nehezítjük sem nem akadályozzuk.

A vértessaljai tanító egylet erejét megfeszítve törekszik előre, s ha nagyot nem bír is teremteni, de hiszi, hogy őszinte működése, kitartó szorgalma, megnyeri előbb utóbb az érdeklettek bizalmát, s ha jelenben kicsi, meglehet jövőben nagyobb leend.

Köszönjük Bakonyszéli ur jó véleményét s óhajtjuk, hogy e jó vélemény sokak szívében legyen meg a vértessaljai tanító-egylet iránt.

Tanító-egyleteink kötelessége most nem egyéb, mint a nemes téren versenyre kelni, s a melyik kivívja az „egri“ nevet, legyen a többibe loyaltás, ahhoz állani, elismerni a hegemoniát.

Vasadi-Balogh Lajos.

Szólészet.

A szőlőiskoláról.

A szőlőiskola alatt értjük azon helyet, hol a szőlőművelő részint mag általi szaporítás, részint sima vesszők rendszeres ültetése mellett akár új szőlőtelepek alapítására, akár régi szőlőjének fentartására fiatal szőlőtőkét nevel, hogy onnan szükség esetén kiültesse.

A szőlőiskola számára száraz, napnak kitett talaj kívánatik, csekély hajlással délkelet vagy délnyugot felé; egészen délnek fekvő helyiség csak sikon volna ajánlatos. Bevetés vagy beültetés előtt a föld felásatik, a gízgától megtisztittatik. A talaj erőteljes televényes lehet ugyan, de nem akkor frisében trágyázott, mert a frís trágya nedve megrontaná a csirákat.

A szőlőmag következőképen vettetik el: A leg jobb fajú s legdagabb szőlőtőkéről, szüret alatt bizonyos mennyiségű szőlőfürt összeszedetik, s azok legszebb, legértettebb szemei száradásra kitétetnek. Ha a kiszedett magvakat a téli hideg miatt nem ültetjük el ősszel, akkor száraz, a megfagyás ellen oltalmazott helyen eltesszük tavaszig nyirkos homokban. Aprilban, midőn a szemek csirázni kezdenek, a porhanyított ágyakba elvetjük helyes rendben, még pedig ugy, hogy 1 1/2 — 2 ujni mélységbe jussanak s földdel betakarassanak; egyik sor a másiktól legalább is hüvelyknyire huzassék, hogy kapálni s tisztogatni lehessen.

A mint a mag kikelt, a föld a gízgától tisztán tartassék s a tartós szárazság alatt a fiatal növények öntöztessenek. Ősz végén a téli hideg ellen egész vég-csucsokig földdel befedetnek, mit száraz időben kell megtenni. Az ezután következő tavasszal már az ugynevet szőlőiskolába ültetnek át vagy mind, vagy csak nagy része, hogy növekedő vesszők sora megritkuljon s ezentul ugy bánunk el velök, mint a sima vesszőkkel.

A sima vesszők az iskolában következő módon ültetnek el: A kiválasztott fajú szőlővesszőket 4—6 hüvelyknyi hosszúra és legtölebb 3 szemre, minél gömbölyűbb végással szétvagdálva rendben ledugdozzuk elég sűrűen, akár egy hüvelyknyire egymástól; a rendek, melyekbe ledugdosztanak a vesszők körülbelül 2 lábnyira álljanak egymástól, mert máskép bajos lesz annak idején kiszedni. Igen ritka dugdozás csak pazarlás; ki azonban eladásra ültet annak okvetlenül ritkábban kell ledugdozni, mert a sűrű rendből ha csak egyet akar is kivonni, öt-hat huzódik ki. A dugdozás

Egy-két évre utánna már Stephenson nagy kivitelű esze a főntebbi ostobának és nevétegesnek tartott eszméből gyakorlati és okos dolgot teremtett.

Hogy az amerikai fogalmak szerint a nyilvánosság és az anonimeokat mi módon lehet hasznosan értékesíteni arra a Journal Amusant hoz fel egy példát:

Egy déli amerikai köztársaságban minduntalan forradalom volt. Az elnök végre megunta a dolgot és elhatározta, hogy erőyes intézkedésekhez fog nyulni. — Soká nem kellett várakozni, lehetett válogatni nem sokára minden fajta legyűzött forradalmárokból. — Ezek közül hármat bitófára függesztetett és megparancsolta, hogy 15 napig testöket az általános ijesztő példa végett onnét le ne vegyék.

Az ítélet az igazságügyér palotája előtt végrehajtatott és nagy tömeg szemlélte az élettelen testet a levegőben függeni.

Másnap a mint a nap felkelt proclamatiók lögtak a felakasztottak nadrágjain. A tömeg kíváncsian sereglett oda, gondolva, hogy éjjelen át valami új forradalom eszméjét akarták az életben maradtak így a nép közé kikürtölni. — Az első fölakasztott nadrágján lévő proclamatió egy odaváló doctor hirdeti rendelkezési óráit. — A másodikon egy amerikai Frangott Feivel minden vevőjének egy fillérért egy-egy dollár értékű tárgyat kínál. — A harmadikon, óh szörnyűség! egy köteles hirdeti különösen jeles és felakasztásra alkalmas köteleit, melyekből a próba e három egyennél oly jó sikert mutathat fel.